

CIVITTA

**PROJEKTAS „SUAUGUSIŲJŷ ŠVIETIMO SISTEMOS PLĖTRA
SUTEIKIANT BESIMOKANTIEMS ASMENIMS BENDRĄSIAS IR
PAGRINDINES KOMPETENCIJAS“
TARPTAUTINIO SUAUGUSIŲJŷ KOMPETENCIJŷ TYRIMO ATLIKIMO
PASLAUGŲ I-O ETAPO ATASKAITA**

UAB „Civitta“
(atstovaujanti tiekėjų grupei UAB
„Civitta“ ir UAB „Eurotel“,
veikiančiai 2022-06-07 jungtinės veiklos
pagrindu Nr. JVS 22/06/07-1)

Justė Pačkauskaitė
Direktorė
juste@civitta.com
+370 618 24729

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Justė Pačkauskaitė".

2022-08-31

TURINYS

1. PROJEKTO I-O ETAPO TIKSLAS IR VEIKLOS	2
2. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE MOKYMUS: LAIKAS, LOKACIJOS IR DALYVIŲ SKAIČIUS	9
3. MOKYMŲ PROGRAMA IR PAGRINDINĖS MOKYMŲ TEMOS	10
PRIEDAI	15
PRIEDAS 1: Mokymų, piaac tyrimo pristatymas, apklausos vykdytojo pareigos ir priemonės	15
PRIEDAS 2: Tyrimo dalyvių atranka, atrankinis klausimynas, kodų priskyrimas	24
PRIEDAS 3: Pradinė informacija ir klausimynas	33
PRIEDAS 4: Užduočių dalis	45
PRIEDAS 5: Sutrumpinta apklausa	57
PRIEDAS 6: Atvejų valdymo sistema (CMS), kokybės kontrolė	60
PRIEDAS 7: Bendrieji apklausos vykdymo principai	65

PAVEIKSLŲ SARAŠAS

<u>Pav. 1: PIAAC projekto lankstinuko maketas</u>	8
<u>Pav. 2: PIAAC projekto plakato maketas</u>	8
<u>Pav. 3: PIAAC projekto durų pakabuko maketas</u>	9
<u>Pav. 4: PIAAC projekto interviuotojų mokymų grafikas ir dalyvių skaičius</u>	10

LENTELIŲ SARAŠAS

<u>Lentelė 1: PIAAC tyrimui parinktos kompiuterinės įrangos techninės specifikacijos</u>	4
<u>Lentelė 2: PIAAC projekto mokymų programa (pirma diena), 2022 m. rugpjūčio mėn.</u>	10
<u>Lentelė 3: PIAAC projekto mokymų programa (antra diena), 2022 m. rugpjūčio mėn.</u>	12
<u>Lentelė 4: PIAAC projekto mokymų programa (trečia diena), 2022 m. rugpjūčio mėn.</u>	13

1. PROJEKTO I-O ETAPO TIKSLAS IR VEIKLOS

Tarptautinis suaugusijų kompetencijų tyrimas (*angl. Programme for the International Assessment of Adult Competencies*) (toliau – PIAAC) atliekamas įgyvendinant vieną iš Europos Sąjungos Struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto „Suaugusijų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“, Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-01-0002, veiklą. PIAAC tyrimą organizuoja Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (toliau – EBPO) (*angl. Organisation for Economic Co-operation and Development* (sutrump. *angl. OECD*) ir jis atliekamas 32 šalyse – šalyse narėse ir partnerėse.

PIAAC tyrimo metu bus matuojamos kompetencijos, reikalingos suaugusiam žmogui, siekiančiam sėkmingai dalyvauti visuomenėje: skaitymo gebėjimai, matematinis raštingumas, gebėjimas spręsti problemas. Taip pat tyrimo metu bus surinkta daug informacijos apie suaugusijų išsimokslinimą, darbo pobūdį ir įgūdžius, naudojamus darbe, namuose bei platesnėje bendruomenėje. PIAAC tyrimas yra veiksminga priemonė analizuojant švietimo sistemos trūkumus bei nustatant tobulintinas jos sritis, vykdant sistemingą ir kryptingą monitoringą, užtikrinančią suaugusijų švietimo kokybę. Veiklos rezultatai sudarys reikšmingas prielaidas priimti teisingus ir savalaikius sprendimus suaugusijų švietimo srityje, kas turės didelę reikšmę ne tik švietimui, bet ir visai šalies socialinei – ekonominei raidai.

Lietuvos Respublika pirmą kartą PIAAC tyime dalyvavo 2015 metais, antrą kartą dalyvauja 2022 metais. 2021 metais įvyko PIAAC bandomasis tyrimas, skirtas išbandyti tyrimo instrumentus ir tyrimo administravimo bei vykdymo procedūras. Bandomajį tyrimą atliko UAB „Civitta“. Pagrindinio tyrimo I-as etapas prasidėjo 2022 m. liepos 19 d. kartu su UAB „Civitta“ (atstovaujanti tiekėjų grupei UAB „Civitta“ ir UAB „Eurotelė“, veikiančiai 2022-06-07 jungtinės veiklos pagrindu Nr. JVS 22/06/07-1) pasirašius Tarptautinio suaugusijų kompetencijų (PIAAC) tyrimo atlikimo paslaugų pirkimo sutartį Nr. BK9-92, ir tėsesi iki 2022 m. rugpjūčio 31 d.

Pagrindinis projekto I-o etapo tikslas buvo tinkamai pasiruošti PIAAC pagrindinio tyrimo vykdymui, atliekant visus parengiamuosius projekto darbus, t.y. parenkant tinkamą kompiuterinę įrangą, atliekant programinės įrangos testavimo darbus, apmokant ne mažiau kaip 120 interviuotojų, prieš tai Duomenų tinklo vadybininkui ir Interviuotojų tinklo vadovui išklausius EBPO organizuojamus mokymus Paryžiuje.

I-o etapo paslaugos buvo suteiktos nuo sutarties įsigaliojimo datos iki rugpjūčio 31 d. Įgyvendinant I etapą, buvo atliktos šios veiklos:

1. Užpildytos pateiktos PIAAC tyrimo NSDPR formos apie planuojamus tyrimo

vykdymo žingsnius (anglų kalba).

2. Parinkta kompiuterinė įranga, atitinkanti EBPO nustatytus reikalavimus ir iš ją iđiegtą reikalingą programinę įranga, kompiuterinę įranga parengta darbui interviuotojams. Detalesnė informacija apie parinktą kompiuterinę įrangą ir jos specifikacijos pateiktos lentelėje žemiau.

LENTELĖ 1: PIAAC TYRIMUI PARINKTOS KOMPIUTERINĖS ĮRANGOS TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

EIL. NR.	TECHNINĖS CHARAKTERI- STIKOS PAVADINIMA S	REIKALAUJAMA TECHNINĖ SPECIFIKACIJA	ASUS EXPERTBOOK / B3402	ASUS VIVOBOOK GO 14 FLIP / TP140IKA- EC075W	ASUS VIVOBOOK GO 14 FLIP / TP140IKA- EC076W	LENOVO IDEAPAD / 340-14API
1.	Vnt.			30	40	10
2.	Procesorius	Ne mažiau kaip x86-32-pagrindo 1,5 GHz Intel arba AMD procesoriai (pvz., <i>Intel Pentium 4, AMD Athlon XP</i>) arba lygiaverčiai	Intel® Core™ i3-1115G4 Procesorius 3.0 GHz (6M Cache, up to 4.1 GHz, 2 branduolai)	Intel® Celeron® N4500 Procesorius 1.1 GHz (4M Cache, up to 2.8 GHz, 2 branduolai)	Pentium® Silver N6000 Procesorius 1.1 GHz (4M Cache, up to 3.3 GHz, 4 branduolai)	AMD Ryzen 3 3200U Procesorius 2.6 GHz (up to 3.5 GHz, 2 branduolai)
3.	Atmintinė	Ne mažiau kaip 2 GB (32-bit operacinei sistemai arba lygiaverčiai) arba ne mažiau kaip 3 GB (64-bit Windows 7, 8 arba 10 operacinei sistemai arba lygiaverčiai)	8G DDR4	4GB DDR4	8GB DDR4	4GB DDR4
4.	Vidinis standusis diskas	Ne mažiau kaip 30 GB	256GB M.2 NVMe™ PCIe® 3.0 SSD	256GB M.2 NVMe™ PCIe® 3.0 SSD	256GB M.2 NVMe™ PCIe® 3.0 SSD	256GB M.2 NVMe™ PCIe® 3.0 SSD
5.	Jungtys	Turi būti USB, tinklo jungtis	1x USB 2.0 Type-A 1x USB 3.2 Gen 1 Type-A 2x Thunderbolt™ 4	1x USB 2.0 Type-A 1x USB 3.2 Gen 1 Type-A	1x USB 2.0 Type-A 1x USB 3.2 Gen 1 Type-A	2 x USB 3.1 USB-C x 1 HDMI 1 Type-A

EL. NR.	TECHNINĖS CHARAKTERI STIKOS PAVADINIMAS	REIKALAUJAMAS TECHNINĖ SPECIFIKACIJAS	ASUS EXPERTBOOK / B3402	ASUS VIVOBOOK GO 14 FLIP / TP401KA- EC075W	ASUS VIVOBOOK GO 14 FLIP / TP401KA- EC076W	LENOVO IDEAPAD / 340-14API
6.	Ekrano tipas	TFT, spalvotas	1x HDMI 2.0a 1x 3.5mm ausinių / mikrofono jungtis 1x RJ45 jungtis Micro SD kortelių skaitytuvas SIM kortelės jungtis	1x USB 3.2 Gen 1 Type-C 1x HDMI 1.4 1x 3.5mm ausinių / mikrofono jungtis 1x DC įkrovimo jungtis Micro SD kortelių skaitytuvas	1x USB 3.2 Gen 1 Type-C 1x HDMI 1.4 1x 3.5mm ausinių / mikrofono jungtis 1x DC įkrovimo jungtis Micro SD kortelių skaitytuvas	4-in-1 SD kortelių skaitytuvas 1x 3.5mm ausinių / mikrofono jungtis 1x 3.5mm ausinių / mikrofono jungtis 1x DC įkrovimo jungtis 1x 3.5mm ausinių / mikrofono jungtis 1x DC įkrovimo jungtis 1x 3.5mm ausinių / mikrofono jungtis 1x DC įkrovimo jungtis
7.	Ekrano istrižainė	Ne mažiau kaip 11,5 colių ir ne daugiau kaip 14,9 colių	14.0 colių	14.0 colių	14.0 colių	14.0 colių
8.	Ekrano kraštinių santykis	4:3 arba atitinkantį nurodytą „PIAAC techniniai standartai ir gairės“ (angl. „Cycle 2 PIAAC Technical Standards and Guidelines“)	16:9	16:9	16:9	16:9

EIL. NR.	TECHNINĖS CHARAKTERI- STIKOS PAVADINIMAS	REIKALAUJAMA TECHNINĖ SPECIFIKACIJA	ASUS EXPERTBOOK / B3402	ASUS VIVOBOOK GO 14 FLIP / TP140IKA- EC075W	ASUS VIVOBOOK GO 14 FLIP / TP140IKA- EC076W	LENOVO IDEAPAD / 340-14API
9.	Ekrano skriamoji geba	Ne mažiau kaip 1 024 x 768 (XGA) skiriamoji geba	FHD (1920 x 1080)	FHD (1920 x 1080)	FHD (1920 x 1080)	FHD (1920 x 1080)
10.	Baterija	Baterijos veikimas ne mažiau kaip 4 valandos	50WHrs, 3S1P, 3-celių Li-ion	39WHrs, 2S1P, 2-celių Li-ion	39WHrs, 2S1P, 2-celių Li-ion	52.5WHrs, 3-celių Li-ion
11.	Kiti reikalavimai	<p>Jeigu Paslaugos teikėjas apklausoje pasirinks naudoti planšetinius kompiuterius, tai prie jų privalo būti komplektuojama papildoma klaviatūra.</p> <p>Jeigu Paslaugos teikėjas apklausoje pasirinks naudoti nešiojamus kompiuterius, jų ekranai turi būti atsilenkiantys 360° kampu (<i>pyz., yoga tipo kompiuteriai</i>), liečiamu ekranu.</p>	<p>Backlit Chiclet klaviatūra, skaičių klaviatūra, jutiklinė aikštėlė (Touchpad), atsilenkiantis (Touchpad), atsilenkiantis 360° kampu</p> <p>Chiclet klaviatūra, skaičių klaviatūra, jutiklinė aikštėlė (Touchpad), atsilenkiantis 360° kampu</p>	<p>~7:40val.</p> <p>~12val.</p> <p>~12val.</p>	<p>veikimo laikas ~8val.</p> <p>veikimo laikas ~12val.</p> <p>veikimo laikas ~12val.</p>	<p>veikimo laikas ~12val.</p> <p>veikimo laikas ~12val.</p> <p>veikimo laikas ~12val.</p>

3. Ištestuota PDS ir iCMS (*Case Management System*) programinė įranga.
4. Bendradarbiaujant su perkančiaja organizacija adaptuota perkančiosios organizacijos išversta Lietuvai mokymų medžiaga, skirta interviuotojų ir interviuotojų koordinatorių mokymui.
5. 2022 m. liepos 20-21 d. Paryžiuje (Prancūzija) Duomenų vadybininkas Mindaugas Degutis dalyvavo tarptautiniuose duomenų vadybininkų mokymuose, skirtuose apmokyti dirbtį su programine įranga DME (*Data Management Expert*), tyrimo duomenų koordinavimo ir kokybės priežiūros metodikos pristatymui.
6. Prie tarptautinių interviuotojų tinklo vadovų mokymų, skirtų interviu organizavimo ir vykdymo metodikos pristatymui, 2022 m. liepos 20-21 d. Paryžiuje (Prancūzija) prisijungė Interviuotojų tinklo vadovė Gintarė Kijauskaitė-Mosėnė.
7. Adaptuota tarptautinė programinė įranga DME (*Data Management Expert*) versija Lietuvos reikmėms (įdiegti nacionaliniai pakeitimai, kuriuos pateikė Perkančioji organizacija).
8. Ištestuotas duomenų importavimas, eksplloatavimas į/iš DME (*Data Management Expert*).
9. Įgyvendinti interviuotojų, interviuotojų koordinatorių apmokymai. Plačiau apie vykdytus mokymus aprašyta kituose skyriuose.

Be aukščiau įvardintų veiklų, siekiant pritraukti daugiau respondentų dalyvauti apklausoje, projekto I-o etapo metu buvo taip pat organizuojami PIAAC parengiamieji tyrimo viešinimo darbai.

Viena iš viešinimo priemonių – sukurti ir atspausdinti projekto lankstinukai (žr. 1 pav.). Lankstinukai bus dalinami lankantis respondentų namuose, siekiant juos informuoti apie vykdomą tyrimą ir paskatinti jame dalyvauti. Lankstinuke pateikiame pagrindinę informaciją apie PIAAC tyrimą, kuo tyrimas yra naudingas ir kodėl respondentas buvo atrinktas jame dalyvauti, ką respondentas turi padaryti, norėdamas dalyvauti šiame tyrome, kaip atpažinti tyrimo vykdytoją ir kur kreiptis, jei kilo papildomų klausimų.

PAV. 1: PIAAC PROJEKTO LANKSTINUOKO MAKETAS

Be projekto lankstinuko buvo taip pat sumaketuoti ir atspausdinti projekto plakatai (žr. 2 pav.).

PAV. 2: PIAAC PROJEKTO PLAKATO MAKETAS

Projekto plakate pateikiami pagrindiniai faktai apie vykdomą tyrimą, tyrimo vykdytojo duomenys ir kaip jį atpažinti, respondentai kviečiami dalyvauti PIAAC tyime, informuojant, kad, jei juos pasiekė kvietimas ar jų namus aplankys tyrimo atstovas, vadinas, jų namų ūkis buvo atrinktas dalyvauti šiame tyime ir jų atstovavimas yra itin svarbus Lietuvos rezultatams.

Projekto plakatai viso projekto įgyvendinimo metu bus kabinami gausiai žmonių lankomose vietose (pvz., prekybos centruose, prie jėjimų į kavines, švietimo įstaigose). Projekto vykdytojas taip pat glaudžiai bendradarbiaus su mažesnių miestų seniūnais, nusių plakatus paštu ir paprašys pakabinti mažesnių miestų skelbimų lentose, prie bibliotekų, kultūros, prekybos centrų ir kt. lankomų vietų.

PAV. 3: PIAAC PROJEKTO DURŲ PAKABUKO MAKETAS

Jūsų namų ūkis buvo atrinktas dalyvauti Tarptautiniame suaugusiujių kompetencijų tyrimo!

Tai inovatyviausias ir išsamiausias kada nors vykdytas tyrimas, kurio rezultatai formuos jūsų ir kitų prieščių mokymosi galimybes sekmingam dalyvavimui šiuolaikinėje visuomenėje ir ekonomikoje.

PIAAC (angl. Programme for the International Assessment of Adult Competencies)

PIAAC tyrimą Lietuvoje vykdė: Tyrimo duomenis renka:

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTOS CENTRAS CIVITTA

Jei gavote šį kvietimą, susisieki su tyrimo vykdytojais Jums patogiu būdu:

- paskambinkite nemokamu numeriu 8 800 88812
- apsilankykite ir užregistruokite www.piaac.lt
- arba parašykite el. paštą piaac@kpmpc.lt.
- PIAAC tyrimas atliekamas 32 šalyse.
- PIAAC tyrime dalyvauja 16–65 metų amžiaus gyventojai.
- Kiekvienoje šalyje aplausiama po 5 000 asmenų.
- Jūsų dalyvavimas PIAAC tyrime svarbus Lietuvos valstybei ir jos žmonėms – remiantis tyrimo duomenimis bus plečiamos suaugusiuju švietimo politika, planuojama ES parama suaugusiuju švietimui ir mokymosi visą gyvenimą iniciatyvoms.
- Po apklausos Jums bus įteikta dovana už dalyvavimą.

PIAAC tyrimas Lietuvoje vykdomas 2022 m. rugpjūto – 2023 m. balandžio mėnesiais.
PIAAC tyrimas Lietuvoje finansuojamas Europos socialinio fondo lėšomis.

Papildomai, remiantis kitų tyrimą vykdančių šalių patirtimi, buvo sumaketuoti ir atspausdinti PIAAC durų pakabukai, kurie bus paliekami ant respondento durų tuo atveju, jei interviuotojas neras respondento namuose (žr. 3 pav.).

Radus tokį durų pakabuką ant savo durų, respondentas bus kviečiamas susisiekti su tyrimo vykdytojais jam patogiu būdu (skambinant nemokama telefono linija, apsilankant ir užregistruojant projekto svetainėje www.piaac.lt arba rašant el. paštą piaac@kpmpc.lt). Tokiu būdu tikimasi didesnio

aktyvumo ir grįžtamojo ryšio iš tų namų ūkių, kurie buvo atrinkti dalyvauti šiame tyrome.

Be šių viešinimo priemonių interviuotojai, atlikdami apklausas, taip pat ryšės ryškiai mėlynas skareles su PIAAC logotipu, juos bus galima identifikuoti ir pagal visuomet ant kaklo kabančius laminuotus darbo pažymėjimus, pakabintus ant specialių, taip pat PIAAC logotipu pažymėtų juostelių.

2. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE MOKYMUS: LAIKAS, LOKACIJOS IR DALYVIŲ SKAIČIUS

Remiantis projekto I-o etapo veiklų planu, 2022 m. rugpjūčio mėn. buvo įvykdyti interviuotojų bei interviuotojų koordinatorių apmokymai. Mokymų vykdymo grafikas pateikiamas 1 pav.

PAV. 4: PIAAC PROJEKTO INTERVIUOTOJŲ MOKYMŲ GRAFIKAS IR DALYVIŲ SKAIČIUS

Mokymai buvo vykdomi keturiuose Lietuvos miestuose (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai), bendras dalyvių skaičius – 137. Daugiausiai dalyvavusių (atitinkamai 51 ir 38) buvo surinkta Vilniuje ir Klaipėdoje. Mokymų ciklas pradėtas 2022 m. rugpjūčio 12 d. ir baigtas 2022 m. rugpjūčio 31 d.

3. MOKYMŲ PROGRAMA IR PAGRINDINĖS MOKYMŲ TEMOS

Interviuotojų bei interviuotojų koordinatorių mokymų ciklo metu buvo vykdyti šeši trijų dienų trukmės mokymai. Mokymų programa buvo sudaryta remiantis EBPO rekomendacijomis. Detali projekto mokymų programa pateikiama žemiau (žr. lentelės 2-4).

Mokymų programą sudarė ir mokymus vedė Interviuotojų tinklo vadovė Gintarė Kijauskaitė-Mosėnė, pasitelkdama į pagalbą IT specialistą Tomą Rukavičių ir Duomenų vadybininką Mindaugą Degutį. Dėl didelio mokymų grupių skaičiaus ir intensyvaus grafiko prie mokymų komandos taip pat prisidėjo IT specialistai Andrius Stalmokas ir Karolis Vitkevičius bei lektorius Edmundas Bražėnas. Juos prieš interviuotojų mokymus apmokė Interviuotojų tinklo vadovė kartu su Duomenų vadybininku.

LENTELĖ 2: PIAAC PROJEKTO MOKYMŲ PROGRAMA (PIRMA DIENA), 2022 M. RUGPJŪČIO MĖN.

1 DIENA		
10:00-	Mokymų	Susipažinimas, mokymų temos, taisyklos
10:20	pristatymas	

1 DIENA

10:20-	Tyrimo pristatymas	Projekto tikslas, svarbūs faktai, tyrimo dalys, apklausos vykdytojo pareigos ir priemonės
11:00		
11:00-	Kompiuterio valdymas	Kompiuterio įjungimas, prijungimas prie interneto, pagrindiniai valdymo klavišai kilus techninėms problemoms
11:20		
11:20-	Tyrimo dalyvių atranka	Namų ūkio identifikavimas – iš ką atsižvelgti, kaip elgtis skirtingose situacijose (pvz., adresas neatitinka NŪA apibrėžimo, nurodytu adresu nėra jokio pastato, kt.) Įvadas į atrankinį klausimyną – kas tai yra, kas svarbu Praktinė užduotis: atrankos klausimyno pildymas Kodų priskyrimas – kas tai yra, kada naudojama Praktinė užduotis: kodų priskyrimui atrankiniame klausimyne
13:00		
13:00-	Pietūs	
14:00		
14:00-	Pradinė informacija (PI) ir Klausimynas (BQ)	Įvadas – kas svarbu, taisykles, išrašymo seka Praktinė užduotis: PI + klausimyno pildymas ir išrašymas Praktinė užduotis: kodų priskyrimas PI ir BQ etape
16:00		
16:00-	Kavos pertrauka	
16:15		
16:00-	Informacijos patikslinimas	Praktinė užduotis: pareigų / darbo vietės informacijos fiksavimas, patikslinimas
16:30		
16:30-	Darbas porose #1	Interviuotojai poromis atlieka interviu. Dalyvis 1 - intervieuotojas, Dalyvis 2 - respondentas Atranka + Pradinė informacija + Klausimynas
18:00		

Pirmoji mokymų diena pradedama supažindinant dalyvius su mokymais, nagrinėjamomis temomis bei taisyklemis. Pristatomas projekto tikslas, svarbiausi faktai, tyrimo struktūrinės dalys. Pažymimos vykdytojo pareigos bei naudojamos priemonės. Mokymų dalyviai supažindinami su kompiuterio valdymo aspektais. Nagrinėjami tyrimo dalyvių atrankos principai bei susiję klausimai, igytos žinios tikrinamos vykdant 3 praktines užduotis. Analizuojami apklausos vykdymo žingsniai ir

jų eilišumas, vykdomas svarbiausių apsektų (pradinės informacijos pildymo, surinktos informacijos tikslinimo, kodų priskyrimo ir kt.) nagrinėjimas bei susijusių praktinių užduočių atlikimas. Pirmoji mokymų diena užbaigiamą darbu porose, kuomet dalyviai atlieka praktinę užduotį, kuria siekiama simuliuoti interviu atlikimą bei patikrinti iki šiol mokymų metu dalyvių įgytas žinias. Pirmają mokymų dieną naudota medžiaga pateikiama prieduose (žr. Priedas 1: Mokymų, PIAAC tyrimo pristatymas, apklausos vykdytojo pareigos ir priemonės; Priedas 2: Tyrimo dalyvių atranka, atrankinis klausimynas, kodų priskyrimas; Priedas 3: Pradinė informacija ir klausimynas).

LENTELĖ 3: PIAAC PROJEKTO MOKYMŲ PROGRAMA (ANTRA DIENA), 2022 M. RUGPJŪČIO MĖN.

2 DIENA

9:00-10:30	Užduotys	Įvadas – kas svarbu, taisyklės <i>Praktinė užduotis: Užduočių dalies administravimas</i> <i>Praktinė užduotis: kodų priskyrimas užduočių etape</i>
10:30-11:00	Klausimai po intervju	Įvadas – kas tai yra, kodėl tai svarbu <i>Praktinė užduotis: klausimų po intervju pildymas</i>
11:00-13:00	Sutrumpintas klausimynas	Įvadas - kas tai yra, kada taikoma, kas svarbu <i>Praktinė užduotis: sutrumpinto klausimyno administravimas įvairiose situacijose</i>
13:00-14:00	Pietūs	
14:00-15:30	Kodų priskyrimas	<i>Praktinė užduotis pasikartojimui: kodų priskyrimas skirtingose situacijose</i>
15:30-16:00	Kokybės kontrolė	Interviu proceso bei duomenų tikslumo reikšmė, kokybės kontrolės procedūros
16:00-16:15	Kavos pertrauka	
16:30-18:00	Darbas porose #2	Interviuotojai poromis atlieka interviu. Dalyvis 1 - interviuotojas, Dalyvis 2 - respondentas Atranka + Pradinė informacija + Klausimynas + Užduotys + Klausimai po interviu

Antroji mokymų diena pradedama analizuojant apklausos užduotis, žinios tikrinamos 2 praktinėmis užduotimis, orientuotomis į užduočių dalies aspektus (dalies administravimas, kodų priskyrimas). Mokymai tesiame pristatant klausimus, pateikiamus po interviu, bei atliekant susijusią praktinę užduotį. Nagrinėjamas sutrumpintas klausimynas, jo vykdymo sąlygos, atliekama

sutrumpinto klausimyno administravimo įvairiose situacijose praktinė užduotis. Vykdoma pakartotinė kodų priskyrimo praktinė užduotis. Pristatomi kokybės kontrolės principai bei taikytinos procedūros. Antroji mokymų diena užbaigiamą darbu porose, kuomet dalyviai atlieka praktinę užduotį, kuria siekiama simuliuoti interviu atlikimą bei patikrinti iki šiol mokymų metu dalyvių įgytias žinias. Antrają mokymų dieną naudota medžiaga pateikiama prieduose (žr. Priedas 2: Tyrimo dalyvių atranka, atrankinis klausimynas, kodų priskyrimas; Priedas 4: Užduočių dalis; Priedas 5: Sutrumpinta apklausa; Priedas 6: Atvejų valdymo sistema (CMS), kokybės kontrolė)

LETELĖ 4: PIAAC PROJEKTO MOKYMU PROGRAMA (TREČIA DIENA), 2022 M. RUGPJŪČIO MĖN.

3 DIENA

9:00–10:30	CMS valdymas	Įvadas / tyrinys Kontaktu informacijos įvedimas Sinchronizavimas Atsarginės kopijos kūrimas Praktinė užduotis: kontaktų įvedimas, kodų priskyrimas
10:30-	Situacijų valdymas	Respondentų dalyvavimo svarba
13:00		Kontakto, ryšio užmezgimas Praktinė užduotis: pirmas įspūdis Dvejojančių respondentų įtikinimas Praktinė užduotis: respondento įtikinimas Praktinė užduotis: Laiko valdymas
13:00-	Pietūs	
14:00		
14:00-	Viso proceso aptarimas, pagrindiniai akcentai	Svarbiausios informacijos pakartojimas, apibendrinimas ir rekomendacijos.
15:30		

Trečioji mokymų diena pradedama pristatant CMS valdymą bei atliekant susijusią praktinę užduotį. Mokymai tēsiams analizuojant situacijų valdymo klausimus – respondentų dalyvavimo svarbą, kontakto, ryšio užmezgimą, dvejojančių respondentų įtikinimą. Atliekamos 3 susijusios praktinės užduotys. Trečioji mokymų diena bei visas mokymų ciklas užbaigiamas nagrinėto proceso aptarimu ir pagrindinių akcentų pakartojimu, programos apibendrinimu bei rekomendacijų pateikimu.

Trečiąjų mokymų dieną naudota medžiaga pateikiama prieduose (žr. Priedas 6: Atvejų valdymo sistema (CMS), Kokybės kontrolė; Priedas 7: Bendrieji apklausos vykdymo principai).

PRIEDAI

PRIEDAS 1: MOKYMŲ, PIAAC TYRIMO PRISTATYMAS, APKLAUSOS VYKDYTOJO
PAREIGOS IR PRIEMONĖS

Tarptautinis suaugusiųjų kompetencijų tyrimas

2022

cApStAn

Maastricht University
Research Centre for Education
and the Labour Market / ROA

Mokymų temos

- Tyrimo apžvalga
- Tyrimo vykdymas
- Informacijos valdymas
- Kokybės kontrolė

Elgesio taisyklos mokymu metu

- Programoje numatytos pertraukos – prašome po pertraukos laiku sugržti į salę
- Pristatant medžiagą, prašome nesikalbėti
- Norėdami užduoti klausimą, pakelkite ranką
- Išjunkite mobiliuosius telefonus arba įjunkite begarsj režimą

3

Mokymu programa - 1 diena

10:00–10:20	Susipažinimas, mokymu temos, taisyklos
10:20-10:40	TYRIMO APŽVALGA: Tikslas, svarbūs faktai, tyrimo dalys, apklausos vykdytojo pareigos ir priemonės TYRIMO DALYVIŲ ATRANKA Namų úkio identifikavimas – i ką atsižvelgti Ivadas į atrankinį klausimyną – kas svárbu Kodų priskyrimas – kas tai yra, kada naudojama <i>Praktiné užduotis: atrankos klausimyno pildymas</i>
10:40-11:20	PRADINÉ INFORMACIJA IR PAGRINDINIS KLAUSIMYNAS Ivadas – kas svárbu, taisykles Kokybe, išryšumas <i>Praktiné užduotis: klausimyno pildymas</i> <i>Pratimai pareigų / darboviétės informacijos fiksavimui</i>
11:20-13:10	PIETŪS
13:10 – 14:00	UŽDUOCIŲ DALIS, KLAUSIMAI PO INTERVIU Ivadas – kas svárbu, taisykles <i>Praktiné užduotis: užduocią dalies administruavimas, klausimai po interviu</i> SUTRUMPIINTAS KLAUSIMYNAS Kas tai yra, kada taikoma <i>Praktiné užduotis: sutrumpinto klausimyno pildymas</i>
14:00-15:00	KAVA Atranka + Klausimynas + Užduotys – Role Play Interviuotojai poromis, pasikeisdami atlieka visą interviu
15:00-15:30	
15:30-16:00	
16:00-17:30	
17:30-18:00	

Kas yra PIAAC?

Kas yra PIAAC?

PIAAC (angl. *Programme for the International Assessment of Adult Competencies*)

- Tai išsamiausias kada nors vykdytas tarptautinis suaugusiųjų gebėjimų tyrimas
- Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO, angl. OECD) PIAAC tyrimą atlieka daugiau 32 šalyse
- PIAAC tiria suaugusiųjų raštingumą informacijos amžiuje, vertina gebėjimus, reikalingus sėkmingai funkcionuoti šiuolaikinėje visuomenėje ir globalioje ekonomikoje.
- Lietuvoje PIAAC tyrimą vykdo Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras.
- Tyrimas Lietuvoje finansuojamas Europos socialinio fondo lėšomis.

» » » » 6

Kam bus naudojami PIAAC rezultatai?

- **Ivertinti suaugusiųjų kompetencijas ir surinkti informaciją apie:**
  - Išsilavinimą (formalų ir neformalų)
  - Darbą ir bedarbystę
  - Mokymus ir profesinį tobulėjimą
  - Gebėjimų atitikimą darbo reikalavimams.
- **Padėti šalims planuoti švietimo poreikius, igyvendinti dirbantiems žmonėms svarbius politikos pokyčius**, pvz. sukurti daugiau jų poreikius atitinkančių mokymo programų ir mokymosi galimybių.

» » » » 7

Kuo PIAAC tyrimas yra išskirtinis?

- Pats **išsamiausias kada nors vykdytas tarptautinis suaugusiųjų kompetencijų tyrimas**.
- **Daugiau nei 250 000 suaugusiųjų iš 38 šalių dalyvavo pirmajame PIAAC tyrimo cikle**, kuris vyko 2010-2019 metais.
- Tyrimas suteikia galimybę **palyginti skirtingų šalių suaugusiųjų kompetencijas**.
- **Apklausos vykdytojas apklausia respondentus** ir užfiksuoja jų atsakymus į klausimyno klausimus, tuomet **respondentai patys atlieka užduotis**.

» » » » 8

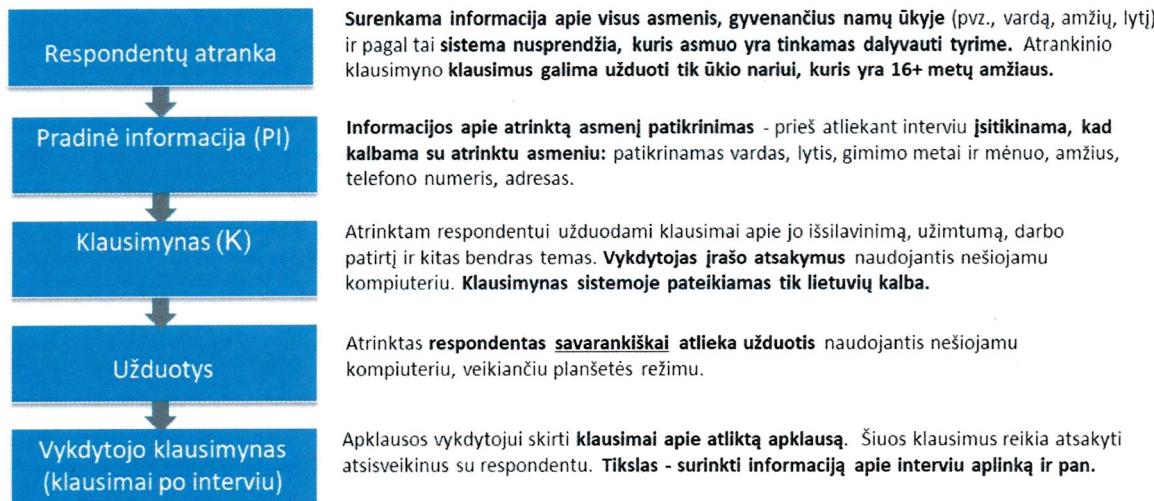
PIAAC dalyvaujančios šalys (32)

Australija	Vokietija	Norvegija
Austrija	Vengrija	Lenkija
Belgija	Airija	Portugalija
Kanada	Izraelis	Singapūras
Čilė	Italija	Slovakijos Respublika
Kroatija	Japonija	Ispanija
Čekijos Respublika	Pietų Korėja	Švedija
Danija	Latvija	Šveicarija
Estija	Lietuva	Jungtinė Karalystė
Suomija	Olandija	Jungtinės Valstijos
Prancūzija	Naujoji Zelandija	

PIAAC tikslinė grupė ir imtis

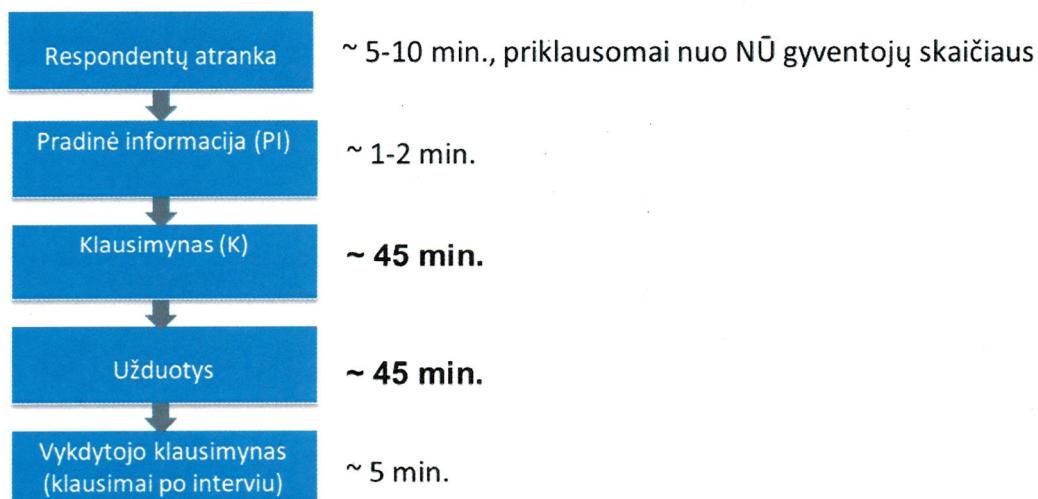
- **16 - 65 metų amžiaus asmenys.**
- Visi duomenų rinkimo laikotarpiu **šalyje gyvenantys asmenys**, nepriklausomai nuo jų pilietybės, tautybės ar kalbos.
- Nejtraukiami asmenys, gyvenantys institucijoje, pvz. kalėjimuose, kareivinėse, slaugos namuose.
- Tyrimo metu (2022 09 – 2023 04) **turės būti apklausti 5 000 asmenų**.

Tyrimo dalys

» » » » 11

Tyrimo dalių trukmė

» » » » 12

TESTAS

Žodžiai „testas“ / „vertinimas“ / „patikrinimas“ / „igūdžiai“ / „gebėjimai“ bendraujant su respondentu yra **nevartotini**.

Užduotys

Labai svarbu niekada respondentui nesukelti įspūdžio, kad jo žinios ir gebėjimai yra tikrinami.

Vietoj šio sakykite “**pratimai**” bei “**užduotys**”.

» » » » 13

Apklausos vykdytojo pareigos ir priemonės

Apklausos vykdytojo pareigos

1. Išmokti naudotis PIAAC tyrimui skirtu kompiuteriu
2. Žinoti tyrimo vykdymo procedūras
3. Saugoti su tyrimu susijusią medžiagą ir priemones
4. Nustatyti atrinkto namų ūkio adresą
- 5A. Pristatyti tyrimą ir atlikti respondentų atranką
- 5B. Sukontaktuoti ir atlikti apklausą su atrinktu asmeniu

» » » » 15

Apklausos vykdytojo pareigos (2)

6. Atsakyti į klausimus po interviu
7. Užfiksuoti visų kontaktų su respondentais rezultatus
8. Kasdien perduoti duomenis iš kompiutero į centrinę sistemą
9. Reguliariai pateikti savo veiklos ataskaitą koordinatoriui
10. Reguliariai tikrinti el. paštą ir skaityti laiškus, susijusius su tyrimu
11. Pasibaigus tyrimui, grąžinti tyrimo medžiagą ir reikmenis

» » » » 16

Priemonės, kurias reikia turėti vykdant projektą

- Apklausos vykdytojo pažymėjimas
- Kvietimas dalyvauti tyrimė
- Informacinis tyrimo lankstinukas
- Kompiuteris ir pakrovėjas
- PIAAC rašiklis (pritaikytas planšetės valdymui)
- Klausimyno atsakymų kortelės
- Bloknotas
- Skaičiuotuvas
- Kalbos nustatymo kortelė
- Tyrimo pristatymas skirtingomis kalbomis
- Dovana respondentui už dalyvavimą

» » » » 17

Tyrimo dalyvių atranka, namų ūkio identifikavimas

cApStAn

 gesis
Leibniz Institute
for the Social Sciences

 IEA

 Maastricht University
Research Centre for Education
and the Labour Market / ROA

 Westat

Kas yra namų ūkio adresas?

Namų ūkio adresas yra individualus namas, blokuotasis namas, butas, kambarys, keli kambariai arba kita vieta, kurioje gyvenama arba kuri yra skirta gyventi.

Namų ūkio adresų pavyzdžiai

- Vienos šeimos namas
- Kelių šeimų namas – dviejų butų namas / blokuotasis namas
- Butas daugiabučiame pastate
- Rūsys, loftas arba palėpė bet kokiam aukščiau aprašytame pastate

» » » » 3

Pastatai, kurie **nėra** namų ūkio adresai

- Apleisti arba griaunami pastatai
- Verslo vykdymo vietas: parduotuvės, gamyklos ir kt.
- Viešbučių ar motelių kambariai, nuomojami vienai dienai arba trumpam laikui
- Nuomojami atostogų nameliai
- Garažai

» » » » 4

Sunkumai nustatant namų ūkio adresą

- Pastatas neatitinka NŪA apibrėžimo
- Sunku nustatyti NŪA vietą
- NŪA neegzistuoja
- NŪA atrodo tuščias

» » » » 5

Sunkumai nustatant namų ūkio adresą

- Pastatas neatitinka NŪA apibrėžimo >> kreipkitės į koordinatorių, pasitarkite dėl tipo ir kodo priskyrimo
- Sunku nustatyti NŪA vietą >> paklauskite vienos žmonių, kur ji yra. Jums gali padėti paštininkai, parduotuviai ar degalinių darbuotojai. Parodykite savo interviuotojo pažymėjimą.
- NŪA neegzistuoja >> kreipkitės į koordinatorių, galésite tai pažymėti sistemoje
- NŪA atrodo tuščias >> prieš pažymėdami kodą „tuščias“, pažiūrėkite, ar yra apgyvendinimo ženklų, pavyzdžiui, baldų

» » » » 6

Atrankinis klausimynas

cApStAn

Leibniz Institute
for the Social Sciences

Atrankinio klausimyno tikslas

- Tai **trumpas klausimynas, naudojamas nustatyti, ar kuris nors atrinkto NŪA narys yra tinkamas dalyvauti tyrimė.**
- Suvedus informaciją, **automatiškai atliekama atrankos procedūra**, kuria iš tyrimo kriterijus atitinkančių namų ūkio narių atrenkami tyrimo dalyviai.

Atrankinis klausimynas – SVARBU!

- Atrankinio klausimyno **klausimus galima užduoti tik ūkio nariui, kuris yra 16 metų amžiaus ar vyresnis.** Jei duris atvers vaikas, paprašykite pakviesi 16+ metų amžiaus namų ūkio gyventoją.
- **Jei gaunate informaciją apie namų ūkio narius iš kaimyno ar kito ne namų ūkio nario, nefiksukite tokios informacijos atrankos klausimyne.** Jei informacija yra naudinga, ją reikėtų pažymėti komentaruose sistemoje.
- Atrakinė apklausa atliekama naudojant nešiojamajį kompiuterį.

Namų ūkio nariais laikomi asmenys, kurie:

- atrankos respondento yra laikomi namų ūkio gyventojais
- gyvena namų ūkyje 6 ir daugiau mėnesių per metus
- neturi kitos pagrindinės gyvenamosios vietas
- įprastai būna namų ūkyje, tačiau jūsų kontakto metu jų nėra namuose (pvz., yra išvykę atostogų arba į komandiruotę, guli ligoninėje ir pan.)
- buto ar kambario nuomininkai, kurie paprastai gyvena (ir nakvoja) atrinktame namų ūkyje
- laikinai namų ūkyje apsistoję asmenys, kurie neturi nuolatinės gyvenamosios vietas kitur ir dar nėra priėmęs sprendimo dėl ateities

Užpildžius atrankos klausimyną

- Jūs turite **paklausti, ar atrinktas asmuo gali iš karto atlikti apklausą**. Jei ne - **pabandykite suplanuoti susitikimą / skambutį / sužinokite, kada jis turi laiko, kad galėtumėte apsilankytį vėliau ir atlikti apklausą.**
- **Užfiksuokite šias detales** prie kontaktų sistemoje

Bandymų užmegzti kontaktą skaičius

- Jūs turite **bent 4 kartus** bandyti užmegzti kontaktą su AA.
- Jei jums nepavyksta susisiekti su AA pirmuoju bandymu, kitą kartą **apsilankykite kitu paros metu ir/ar kitą savaitės dieną**.
- Jei bandant užmegzti kontaktą **susitiksite kitą namų ūkio narj**, kuris nėra AA, **paklauskite, kada AA būna namuose** ir atitinkamai suplanuokite kitą savo apsilankymą.
- Jprastai **daugiausia galimybų rasti respondentus namuose yra nuo 15:00 iki 21:00 val. darbo dienomis ar nuo 10:00 iki 21:00 val. šeštadieniais ir sekmadieniais**
- Jei jums nepavyksta atlikti apklausos per keturis apsilankymus skirtingu metu (darbo dienomis dieną ar vakare, savaitgaliu), pažymėkite tai kontaktų registravimo sistemoje ir aptarkite atvejį su koordinatoriumi.

» » » » 12

Kodų priskyrimas

Tarpiniai ir galutiniai kodai

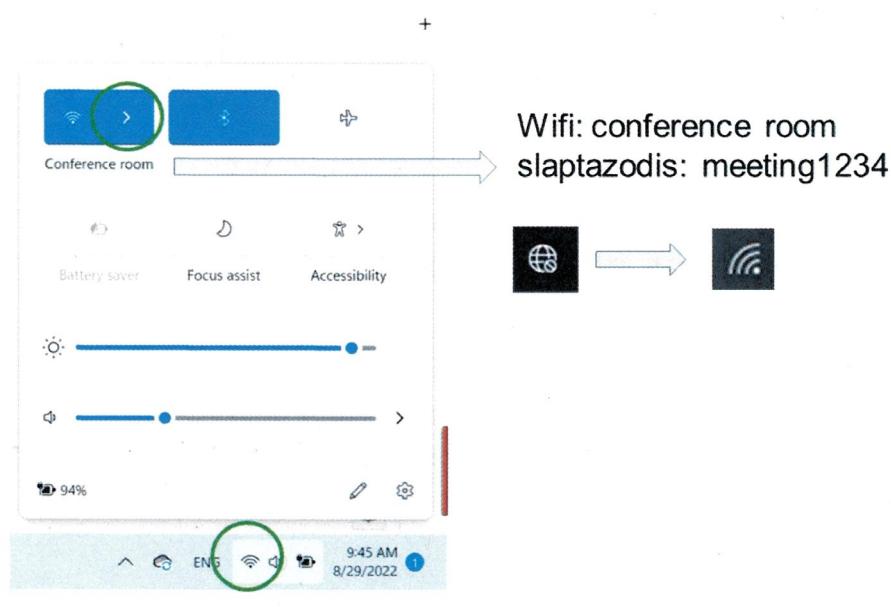
Tyrime kiekvienai apklausos daliai ir bandymui užmegzti kontakta reikės priskirti kodus, kurie nurodo atvejo statusą / situaciją.

Tyrime naudojami du kodų tipai:

1. **Tarpiniai kodai** – tyrimas yra nebaigtas, o galutinis rezultatas – neaiškus. Tyrimo vykdymo eigoje tarpiniai kodai gali keistis kelis kartus iki kol atvejis bus laikomas baigtu.
2. **Galutiniai kodai** - priskiriami užbaigus apklausą ar jos dalį, arba kai atrinktas namų ūkis/atrinktas asmuo negali dalyvauti tyrime dėl kokios nors priežasties. Priskyrus galutinį kodą, daugiau kontaktų nebus inicijuojama. Galutinius kodus galite priskirti tik pasitarę su koordinatoriumi!

PRAKTINĖ UŽDUOTIS: atrankinio klausimyno pildymas

Prijunkite kompiuterį prie interneto

PRISIJUNGIMAS PRIE PDS

Atvejų valdymo sistema - Klientas

Kalbos ▾ Beiti

Prašome prisijungti

Ivesti vartotojo vardą

Iveskite slaptazodi

Prisijunkite prie nacionalinio serverio

Prisijungti

mokymai3
Mokymai3mokymai3!

© ETS 2022

SINCHRONIZUOKITE SISTEMĄ

Case Management System - Klientas

Atvejai Synchronizuoti Atsarginė kopija Kalbos ▾ Atsijungti

Copyright ETS 2020

PRIEDAS 3: PRADINĖ INFORMACIJA IR KLAUSIMYNAS

Pradinė informacija (PI) ir Klausimynas

Pradinė informacija (PI)

- PI klausimai skirti **patikrinti / papildyti apie atrinką asmenj surinktą informaciją**
- Supažindinkite AA su šia informacija ir paprašykite patvirtinti jos teisingumą.
- **Jei reikia, pataisykite klaidas.** Respondentų atrankos metu galėjo būti pateikta netiksli / nepilna informacija apie atrinktajį asmenį

» » » » 2

Pagrindinis klausimynas (K)

- Klausimyno (K) klausimus atsakinėja tik atrinkti asmenys (AA)
- Klausimynas sistemoje pateikiamas tik lietuvių kalba
- Esant galimybei, šeimos narys arba kaimynas gali pabūti vertėju, išversti klausimus AA, o jo pateiktus atsakymus – jums.
- Klausimyno administravimas trunka maždaug 45 min.
- **Tam, kad užtikrintume duomenų kokybę, jums reikės įrašyti 10 pirmųjų apklausų.**

» » » » 3

Garso įrašymo procedūra

- Prieš pradēdami įrašinėti **paprašykite AA leidimo.**
- Jei AA paklaus apie įrašymo priežastį, **paaiškinkite, kad tai yra viena iš tyrimo kokybės kontrolės procedūrų**, kad apklausos vykdytojų koordinatorius galėtų patikrinti, ar jūs tinkamai atliekate savo darbą ir laikotės tyrimo reikalavimų
- Paprašykite AA išjungti TV arba kitus triukšmingus prietaisus

» » » » 4

Garso įrašymo procedūra (2)

- Gavę žodinį AA leidimą įrašinėti, paleiskite garso įrašymo funkciją. **Įrašą pradėkite sakydami:**

„*Kalba (jūsų vardas). Atvejo identifikacinis numeris (numeris). Dabar, (AA vardas), įrašysiu mūsų apklausą. Ar sutinkate?*“

SVARBU - BŪTINAI ĮRAŠE PAMINĖKITE ATVEJO ID

- **Jei AA prieštarauja, apklauskite neįrašinėdami.**
Aptarkite tai su apklausos vykdytojų koordinatoriumi.

» » » » 5

Klausimų skaitymo taisyklės

- Klausimo tekstas, parašytas **juodu paryškintu šriftu**, turi būti **garsiai perskaitomas respondentui**
- Visada perskaitykite klausimus **žodis į žodj** - klausimuose kiekvienas žodis yra apgalvotas ir nukreiptas į konkretų tikslą, o visi respondentai turėtų išgirsti lygiai taip pat perskaitomą klausimą
- *Nuorodos apklausos vykdytojui pateiktos kursyvu, jų respondentui skaityti nereikia.*

Galimi atsakymų variantai

- Klausimai, kuriuose **galima pasirinkti tik vieną atsakymą** >> atsakymo variantas žymimas **rutiuliuku**
- Klausimai, kuriuose galima pasirinkti **daugiau nei vieną atsakymą** >> atsakymų variantai yra žymimi **kvadrateliuose**.
- **Atviro tipo klausimai**, kuriuose jums reikia jrašyti atsakymą >> atsakymą **įrašykite tiksliai taip, kaip nurodė respondentas!**

Profesionalaus tyrimo apklausos vykdymo taisyklos

1. **Perskaitykite** kiekvieną klausimą **tiksliai taip, kaip jis parašytas**
2. Atidžiai klausykite, **nepertraukite**
3. **Nedarykite prielaidų**
4. **Išlikite neutralūs** – nedemonstruokite savo reakcijos į respondentoto atsakymus

Kada reikia patikslinti ar perklausti?

- Respondentas **nesupranta klausimo**
- Respondentas **nenorai pateikti informacijos**
- Respondento **atsakymas atrodo nesuderinamas su ankstesniu atsakymu**
- Respondento **atsakymas yra neišsamus arba neaiškus**

Klausimynas

PRAKTINĖ UŽDUOTIS: klausimyno pildymas

Praktinė užduotis

Atvejo ID – grįžkime prie ID,
kuriame atlikome atranką

BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

Klausimai apie pareigas

projektų vadovas ≠ projektų vadovas

Klausimų apie pareigas ir atsakomybes informacija reikalinga atskirti respondento kvalifikacijas:

Vienas „projektų vadovas“ gali tiesiog rengti ataskaitas dirbdamas pats sau vienas, o kitas „projektų vadovas“ gali vadovauti 20 žmonių komandai, kuri kuria naują paslaugą banke.

Vienas „gamyklos darbininkas“ gali dirbti pagalbinius darbus gamykloje (pvz, pakrauti žaliavas į renginius, pakuoti produkciją), bet kitas „gamyklos darbininkas“ gali dirbti su autokrautuvu arba staklėmis, remontuoti juos ar dirbti kitą kvalifikacijos reikalaujantį darbą.

Atsakymas turi leisti atskirti tokius žmones, nors jų pareigybės pavadinimas gali būti visiškai toks pats.

PRAKTINĖ UŽDUOTIS: Klausimai apie pareigas

» » » »

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus, prekyba mesos gaminiais	
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietiškumo	
Pamainos vadovas	Darbo kokybes prezира	
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus, prekyba mesos gaminiais	Taip
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietiškumo	
Pamainos vadovas	Darbo kokybes prezira	
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus. prekyba mesos gaminiais	Taip
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	Ne. Koks tai padalinys, kiek jam yra žmonių, kokius darbus organizuoja?
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietiškumo	
Pamainos vadovas	Darbo kokybes preziuma	
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus. prekyba mesos gaminiais	Taip
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	Ne. Koks tai padalinys, kiek jam yra žmonių, kokius darbus organizuoja?
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietiškumo	Taip
Pamainos vadovas	Darbo kokybes preziuma	
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus, prekyba mesos gaminiais	Taip
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	Ne. Koks tai padalinys, kiek jam yra žmonių, kokius darbus organizuoja?
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietiškumo	Taip
Pamainos vadovas	Darbo kokybes preziuma	Ne. Kokioje organizacijoje, kokius darbus prižiūri, kiek darbuotojų prižiūri?
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus, prekyba mesos gaminiais	Taip
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	Ne. Koks tai padalinys, kiek jam yra žmonių, kokius darbus organizuoja?
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietiškumo	Taip
Pamainos vadovas	Darbo kokybes preziuma	Ne. Kokioje organizacijoje, kokius darbus prižiūri, kiek darbuotojų prižiūri?
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	Ne. Ką konkrečiai veikia darbe, ar vadovauja kitiems, ar pati sprendžia, ką daryti?
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus. prekyba mesos gaminiais	Taip
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	Ne. Koks tai padalinys, kiek jam yra žmonių, kokius darbus organizuoja?
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietiškumo	Taip
Pamainos vadovas	Darbo kokybes prezира	Ne. Kokioje organizacijoje, kokius darbus prižiūri, kiek darbuotojų prižiūri?
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	Ne. Ką konkretiai veikia darbe, ar vadovauja kitiems, ar pati sprendžia, ką daryti?
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	Taip
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus. prekyba mesos gaminiais	Taip
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	Ne. Koks tai padalinys, kiek jam yra žmonių, kokius darbus organizuoja?
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietiškumo	Taip
Pamainos vadovas	Darbo kokybes prezira	Ne. Kokioje organizacijoje, kokius darbus prižiūri, kiek darbuotojų prižiūri?
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	Ne. Ką konkretiai veikia darbe, ar vadovauja kitiems, ar pati sprendžia, ką daryti?
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	Taip
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	Taip
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	

PAREIGŲ PAVADINIMAS	PAREIGŲ APIBŪDINIMAS	TINKAMA?
Pardaveja	parduodu maisto produktus. prekyba mesos gaminiais	Taip
Padalinio vadovas	Darbu organizavimas	Ne. Koks tai padalinys, kiek jam yra žmonių, kokius darbus organizuoja?
Mokytojas	mokau mokinius anglų kalbos, pilietyškumo	Taip
Pamainos vadovas	Darbo kokybes preziura	Ne. Kokioje organizacijoje, kokius darbus prižiūri, kiek darbuotojų prižiūri?
Laborante	Tekstiles dazymo laborante	Ne. Ką konkretiai veikia darbe, ar vadovauja kitiems, ar pati sprendžia, ką daryti?
sandelio darbuotojas	rusiuoti darzoves, jas pakuoti, paruosti isvezimui	Taip
autosaltkalvis	automobiliu remontas, vaziuokes , varikliu remontas	Taip
Projektu inzinierius	Tikslus irenginiu veikimas	Ne. Ar jis atsakingas už staklių, įrenginių priežiūrą? Ar jis vadovauja kokiam nors skyriui, kitiems žmonėms? Kokie tai projektai, ar jis montuoja/projektuoja/ derina įrenginius?

Užduočių dalies pristatymas

Kokius gebėjimus vertins užduotys?

PIAAC tyrimo metu vertinami šie esminiai informacijos apdorojimo įgūdžiai:

- **Skaitymo gebėjimai (raštingumas):** gebėjimas suprasti ir naudoti įvairiuose rašytiniuose tekstuose pateiktą informaciją.
- **Matematinis raštingumas:** gebėjimas naudoti, pritaikyti, interpretuoti ir perteikti matematinę / skaitinę informaciją bei idėjas.
- **Problemų sprendimas:** gebėjimas įvairiuose informacijos šaltiniuose rasti, įvertinti ir naudoti skaitmeninę informaciją sprendžiant problemas, pavyzdžiui, atliekant paiešką bibliotekoje ar naršant sudėtingame tinklalapyje.
- **Skaitymo ir skaičiavimo pagrindai:** pagrindiniai gebėjimai, tokie kaip žodžių atpažinimas ir sakinių prasmės suvokimas, rodomų objektų skaičiaus nustatymas, didžiausio skaičiaus atpažinimas

» » » » 2

Užduočių pavyzdžiai

Užduotys yra susijusios su kasdienine suaugusiųjų veikla, pavyzdžiui:

- perskaityti oro uosto tvarkaraštį
- naršyti nežinomoje interneto svetainėje
- apskaičiuoti reklamoje nurodytą nukainuoto gaminio pardavimo kainą
- iš eilės išdėstyti datų sąrašą

» » » » 3

Užduočių dalias eiga

1. Respondentas susipažsta su instrukcijomis kaip reikia:

- bakstelėti / pasirinkti
- nutempti į reikiama vietą
- pažymėti

2. Respondentas pabando atlikti šiuos veiksmus prižiūrint apklausos vykdytojui

3. Respondentas atlieka toliau pateikiamas užduotis savarankiškai

4. Apklausos vykdytojas (išvykės) atsako į klausimus po apklausos

» » » » 4

Užduočių administravimas

- Darbo kompiuteriu įgūdžiai / instrukcijos
- Skaitymo ir skaičiavimo pagrindai
- Darbo kompiuteriu instrukcijos
- Užduočių parinkimas
- Testo užduotys
- Klausimai po apklausos

Apklausos vykdytojas:

Responder^s

» » » » 5

Apklausos vykdytojo pareigos

- **Sukurti tinkamą aplinką** – respondentui turi netrukdyti pašaliniai garsai ar žmonės. Tai gali būti respondento namai, tačiau galima susitikti ir bibliotekoje ar respondento darbo vietoje.
- **Suteikti respondentui visas reikiamas priemones**: skaitmeninį pieštuką, bloknotą užrašams, rašiklį, skaičiuotuvą.
- **Pateikti nurodymus** atrinktam asmeniui
- **Būti dėmesingiems ir reaguoti** į atrinkto asmens nuotaiką ir klausimus. Privalote padaryti viską, ką galite, kad sumažintumėte respondento nerimą
- **Stebėti** užduočių atlikimo eiga

» » » » 6

Užduočių atlikimo eigos stebėjimas

- **Sédékite netoli AA, tačiau ne per arti** - kad respondentas nepasijustų nejaukiai ir nesijaudintų, kad skaitote jo atsakymus.
- **Išlikite dėmesingi**
- **Būkite pasiruošę bendrauti** ir atsakyti į AA klausimus
- **Jei reikia, švelniai paraginkite AA** testi darbą
- **BŪKITE KANTRŪS** - respondentas neturi jausti, kad jūs jį skubinate arba kad jis neturi teisės užduoti jums klausimą.

» » » » 7

Ko nedaryti stebėjimo metu

- Neužsiimkite su tyrimu nesusijusia veikla
- Atlikus darbo kompiuteriu įgūdžių dalį, daugiau AA nebepadékite – tačiau būtinai padrąsinkite
- **Nenaudokite žodžių „raštingumas“ / „testas“ / „gebėjimai“ / „tikrinimas“** – geriau **„užduotys“ / „pratimai“**
- Nuolat nežvilgčiokite į laikrodį! - tarsi kur nors skubėtumėte.
- **Nespauskite ir neskubinkite** respondento
- **Niekada patys nenutraukite AA darbo**, nes jūsų nuomone, jis yra nepajėgus atlikti užduotis.

» » » » 8

Kalba

- Užduotys yra lietuvių kalba
- Jei respondentas gali suprasti pagrindines instrukcijas lietuvių kalba, paraginkite jį pradėti užduočių dalį.
- Jei respondentas nesutinka, nes nesupranta instrukcijų dėl kalbos barjero - uždarykite atvejj, priskirdami kodą „07 – Kalbos barjeras“ (prieš tai patvirtinę šį kodą su koordinatoriumi)

» » » » 9

PRAKTINĖ UŽDUOTIS: užduočių administravimas

Praktinė užduotis

Atvejo ID – tėskite ID, kuriame
užpildėte klausimyną

PRAKTINĖ UŽDUOTIS:
Situacijų valdymas
užduočių metu

Situacijos, kada respondentas:

prašo jūsų pagalbos

galite padrąsinti jį sakydami:

„Darykite, kaip galite geriausiai“ arba

„Kai kurie klausimai gali pasirodyti sunkūs, o kai kurie – lengvi. Jei ši užduotis jums atrodo per sunki, galite ją praleisti“.

» » » » 13

Situacijos, kada respondentas:

jaudinasi dėl savo gebėjimų, bijo atlikti testą

svarbu informuoti, kad nebandome AA patikrinti. Paaiškinkite, kad atliktos užduotys padės palyginti Lietuvą su kitomis pasaulio šalimis, todėl labai svarbu, kad jis bent pabandytų atlikti užduotis.

Taip pat turite nurodyti, kad užduočių klausimai yra jvairaus sunkumo ir AA turi atlikti tik tiek, kiek gali – jei vienas klausimas pasirodys labai sunkus, kiti greičiausiai bus lengvesni.

» » » » 14

Situacijos, kada respondentas:

ilgai „kankinasi“ prie vienos užduoties

Užduotys yra įvairaus sunkumo. Kai kurioms užteks minutės, o kai kurioms prireiks daugiau nei 5 minučių. Jei pastebite, kad AA per ilgai sprendžia vieną užduotį, pasiūlykite jam judėti toliau: „Kai kurie šios užduoties klausimai gali būti sunkūs. Ne visi atlieka visas užduotis. Norėtume, kad kiekvienas pabandytų atsakyti į kuo daugiau klausimų, tačiau jei pavargsite - galite pereiti prie kitos užduoties“

» » » » 15

Situacijos, kada respondentas:

pradedą spręsti užduotis, bet nori mesti

Paraginkite AA pereiti prie kito klausimo - gal jis bus lengvesnis ar įdomesnis. Galite pasakyti: „Tikrai ne visi atsako į visus klausimus, nieko tokio jei šį praleisite“.

» » » » 16

Situacijos, kada respondentas:

nesupranta tam tikrų žodžių

Negalite pasakyti AA užduočių žodžių apibrėžimų ar jų komentuoti. Atsiprašykite ir paaiškinkite, kad užduočių dalyje labai svarbu savarankiškas darbas.

» » » » 17

Situacijos, kada respondentas:

sako, kad ekrano raidės per mažos

Paaiškinkite, kad raidės yra tokio dydžio, kokio dydžio yra kasdien naudojami spausdinti tekstai. Paraginkite AA naudoti skaitymo akinius arba didinamajį stiklą (ypač, jei AA juos įprastai naudoja skaitymo metu).

» » » » 18

Situacijos, kada respondentas:

klausia, ar užduotys bus vertinamos kaip testas

Pasakykite AA, kad užduotys nebus vertinamos kaip testas, jo atsakymai bus pateikiami kartu su kitų žmonių atsakymais ir nebus susieti su jo vardu.

» » » » 19

Situacijos, kada respondentas:

klausia, ar geriau palikti klausimus neatsakyti, jei nėra tikras dėl atsakymo

Pasakykite AA, kad j kiekvieną klausimą reikia pasistengti atsakyti kuo geriau.

» » » » 20

Situacijos, kada respondentas:

klausia, ar galės sužinoti rezultatus

Pasakykite AA, kad individualių rezultatų nebus galima sužinoti - visų dalyvių atsakymai bus apibendrinti, analizuojami kaip bendri duomenys.

» » » » 21

Situacijos, kada respondentas:

kiti šeimos nariai nori padėti respondentui

Natūralu, kad kitiems šeimos nariams smalsu, kokias užduotis AA sprendžia, tačiau jie negali aptarinėti užduočių su AA arba jam padėti. Jei tai kiti šeimos nariai visgi norėtų padėti, sakykite: „Kadangi (AA vardas) buvo atrinktas atlikti užduotis, svarbu, kad jis jas atliktų be kitų žmonių pagalbos. Kitaip sudėjus visų šalies dalyvių atsakymus gali susidaryti visiškai klaidinantis vaizdas.“

» » » » 22

Situacijos, kada respondentas:

atlikdamas užduotis, nori užsiimti papildoma veikla (pvz., žiūrėti televizorių)

Paraginkite AA susitelkti į užduotis. Sakykite: „Atliekant užduotis labai svarbu susikaupti. Gal yra kitas kambarys, kur jums niekas netrukdytų?“

» » » » 23

Situacijos, kada respondentas:

Nori sustoti ir grjžti prie užduočių vėliau

pradėjus spręsti užduotis, jas reikia užbaigti vienu kartu – negalima sustoti ir grjžti prie jų vėliau. Svarbu, kad klausimyną ir užduotis pradėtumėte tik tada, kai įsitikinsite, kad AA tyrimui gali skirti pakankamai laiko. Jei laiko gali pritrūkti, geriau po klausimyno susitarti dėl kito susitikimo kitu metu. Tarp skirtinį užduočių bloko dalį AA gali pasidaryti trumpas pertraukėles (iki 5 minučių trukmės).

» » » » 24

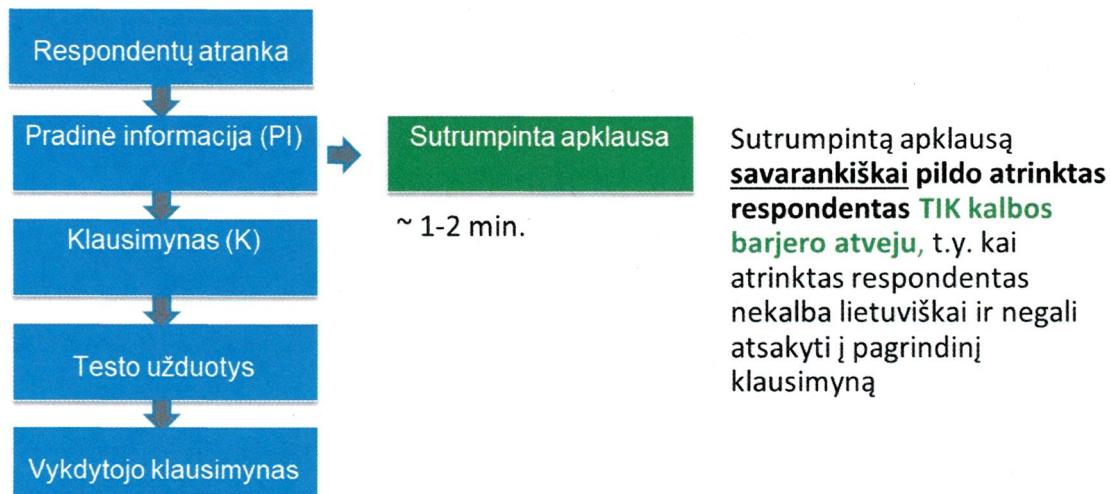
PRIEDAS 5: SUTRUMPINTA APKLAUSA

Sutrumpinta apklausa

Apklausa kalbos barjero atveju

» » » »

Pirminės apklausos priemonės

1. Kalbos nustatymo kortelė

Naudokite šią kortelę, kad nustatyčiate respondento pageidaujamą kalbą

2. Tyrimo prisistatymo kortelė

Naudokite šios kortelės versiją respondento pageidaujama kalba, kad galētumėte jam suteikti informacijos apie tyrimą ir jūsų apsilankymo tikslą.

» » » »

PRAKTINĖ UŽDUOTIS: sutrumpintos apklausos administravimas

» » » »

Praktinė užduotis

**Atvejo ID – bet kuris
nepradėtas ID**

» » » »

PRIEDAS 6: ATVEJŲ VALDYMO SISTEMA (CMS), KOKYBĖS KONTROLĖ

Įvadas į Atvejų valdymo sistemą

Atvejų valdymo sistema (CMS)
**– tai programa, skirta
apklausos vykdymui ir
kontaktų registravimui.**

Atvejų valdymo sistema (CMS)

Sistema skirta:

- Tvarkyti ir pildyti informaciją apie atvejų (interviu) statusą, užmegztus kontaktus
- Perduoti informaciją koordinatoriams
- Perduoti duomenis į centrinę sistemą
- Kurti atsargines duomenų kopijas (kad nekiltų grėsmė prarasti kompiuteryje esančią informaciją)
- Vykdys apklausą, paleisti jos skirtinges elementus:
  - Atrankos klausimyną
  - Klausimyną
  - Užduotis
  - Klausimus po apklausos, skirtus apklausos vykdytojui

» » » »

Duomenų perdavimas

Apklausa iš kiekvieno kompiuterio gali būti vykdoma neprisijungus prie interneto.

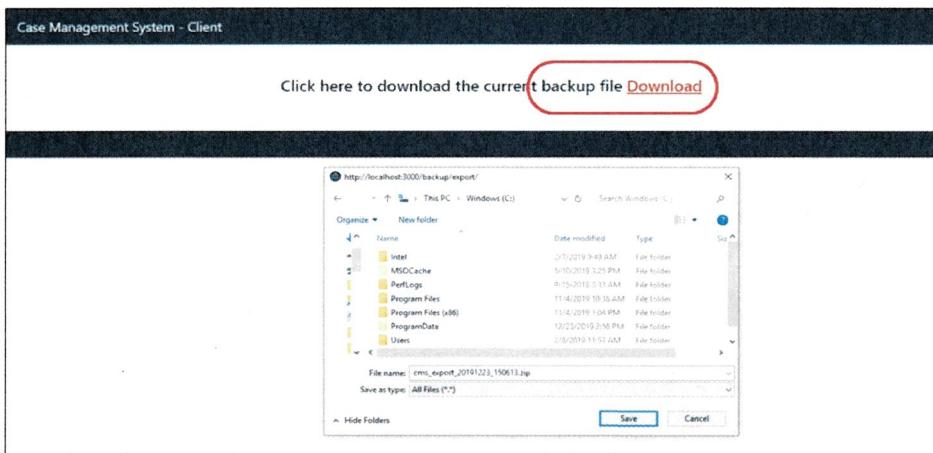
Todėl **kasdien prisijungus prie interneto** ir paspaudus mygtuką „**Sinchronizuoti**“ **reikia perduoti duomenis į centrinę sistemą**:

- **prisijungus prie kompiuterio**
- **vakare baigus darbus**

» » » »

Atsarginės kopijos sukūrimas

Mygtukas „**Atsarginė kopija**“ leidžia išsaugoti visus duomenis, surinktus vykdant apklausą. Tai yra **saugos priemonė, kad neprarastumėte duomenų**, jei kompiuteris sugestų arba būtų pamestas. Turėtumėte reguliarai kurti atsarginę kompiuterio duomenų kopiją.

Atsarginės duomenų kopijos sukūrimas

- **Kad nedingtų informacija iš jūsų kompiuterio – reguliarai kurkite atsarginę duomenų kopiją.**
- Atsarginę kopiją **galima sukurti ir neprisijungus prie interneto.**
- Veiksmų seka:
  1. Bakstelékite mygtuką „Atsarginė kopija“
  2. Bakstelékite žodį [Atsisiusti](#)
  3. Sistema sugeneruos failą, kuris bus išsaugotas kompiuteryje.
  4. Pasidalinkite failu su koordinatoriumi

PRAKTINĖ DALIS:

CMS apžvalga
kontaktų fiksavimas
interviu įrašymas
synchronizavimas
atsarginės kopijos kūrimas

» » » »

Kokybės kontrolė

Kokybės kontrolė - nuolatinis procesas

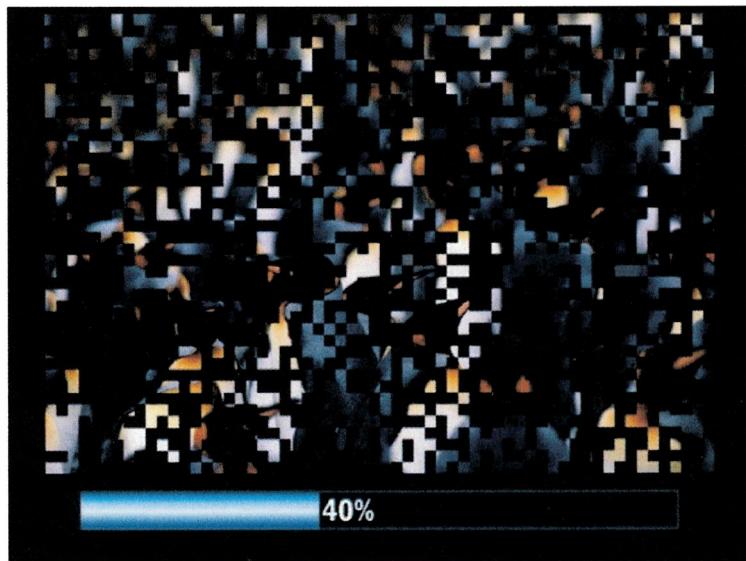
- Kadangi PIAAC yra tarptautinis tyrimas, **labai svarbu, kad visi apklausos vykdytojai visose dalyvaujančiose šalyse, vadovaudamiesi PIAAC instrukcijomis, vienodai administruotų tyrimo instrumentus** – tik tokiu atveju bus surenkami kokybiški duomenys
- Respondentų atsakymų skirtumai turi tiksliai atspindėti respondentų nuostatą ir atsakymų skirtumus, o ne atsirasti todėl, kad skirtingose šalyse apklausų vykdytojai skirtingai administruavo klausimynus
- **Jūsų, kaip apklausos vykdytojo, pareiga – surinkti tikslius duomenis ir tinkamai juos užfiksuoti.**
- **Jūs privalote:**
  - užduoti tokius klausimus, kokie yra suformuluoti
  - papildomai klausti, kai atsakymai yra neaiškūs arba neišsamūs
  - atidžiai klausytis respondento
  - tiksliai užrašyti informaciją
  - **Irašyti pirmus 10 interviu**
- Kokybės kontrolės tikslais tam tikra kiekvieno apklausos vykdytojo užbaigtų atvejų dalis bus validuojama – **su respondentais bus pakartotinai susisiekiamta telefonu arba paštu**

» » » »

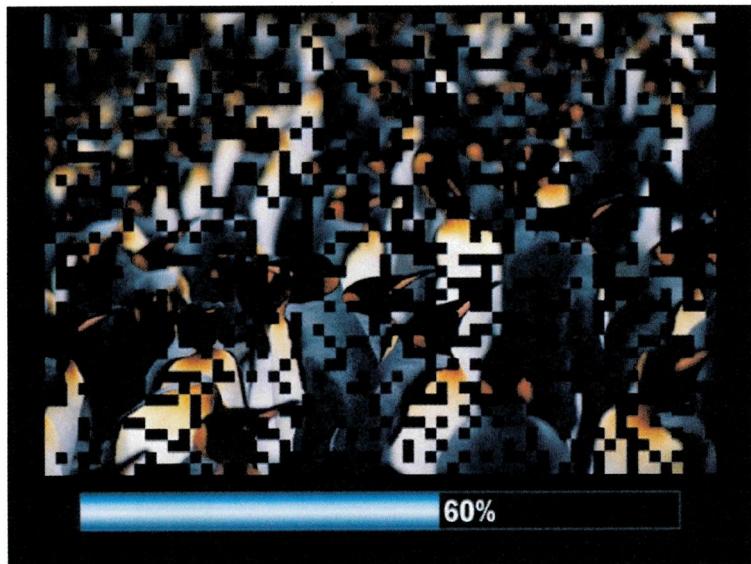
PRIEDAS 7: BENDRIEJI APKLAUSOS VYKDYMO PRINCIPAI

Bendrieji apklausos vykdymo principai.
Sėkmingas bendradarbiavimas su respondentu

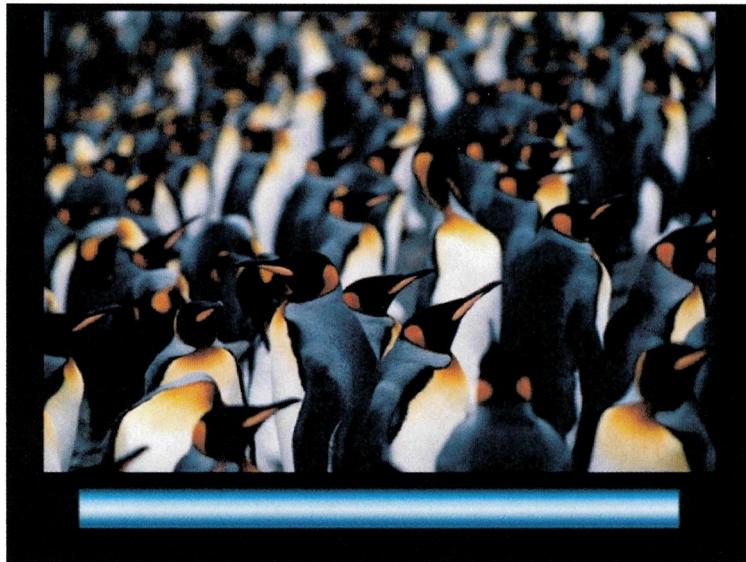
» » » » 2

» » » » 3

» » » » 4

» » » » 5

Pagrindiniai bendradarbiavimo proceso elementai

- Kontaktas su respondentu
- Ryšio su respondentu **užmezgimas, pirmas įspūdis**
- Dvejojančių respondentų įtikinimas
- Laiko valdymas

» » » » 6

Kontakto užmezgimas

» » » » 7

Ruošdamiesi pirmajam kontaktui / apsilankymui:

- Susipažinkite su atsakymais į dažnai užduodamus klausimus, žinokite įdomių faktų apie PIAAC
- Peržiūrėkite pradinę informaciją apie respondentą
- (jei turite galimybę) Pažiūrėkite kaip NŪA atrodo per Google žemėlapius
- Pasiruoškite tyrimo medžiagą
- Pasitikėkite savimi

» » » » 8

Ruošdamiesi pirmajam kontaktui:

- **Prisiminkite - jūsų renkami duomenys yra svarbūs ir vertingi.** Remiantis šia informacija, politikai ir švietimo specialistai planuos ateities švietimo programas, kurios **padės visiems gyventojams geriau pasiruošti sėkmingam dalyvavimui šiuolaikinės visuomenės gyvenime.**

» » » » 9

Pirmasis įspūdis

» » » » 10

Kaip sudaryti gerą pirmajį įspūdį

- **Atrodykite profesionaliai**
- Vilkėkite tvarkingus, darbo tinkančius drabužius
- **Turėkite paruoštą tyrimo medžiagą** - prisistatymo medžiagą **turékite rankose** ir būkite pasiruošę pateikti respondentui, kad netektų jos ieškoti stovint prie durų.
- **Būkite punktualus** - atvykite tiksliai sutartu laiku.

» » » » 11

Prisistatymas

- **Aiškiai prisistatykite** (kas esate ir kokių tikslų kreipiatės)
- Visuomet pastebimoje vietoje **turékite savo pažymėjimą**. Pabrėžkite, kad nieko neparduodate ir neprašote.
- **Pristatykite tyrimą ir jo svarbą** – pasinaudokite svarbių ir įdomių faktų apie PIAAC sąrašu
- **Bendraukite draugiškai, šypsokitės**
- Sutelkite dėmesį į respondentą – **respondentas turi jaustis svarbus**. Pabrėžkite, kad kiti asmenys negali jų pakeisti.
- Ilgai negaišdami pradėkite apklausą

» » » » 12

PRAKTINĖ UŽDUOTIS:

Pirmas įspūdis

» » » » 13

Pirmasis įspūdis

- Ką apklausos vykdytojas daro neteisingai?
- Ką pasiūlytumėte daryti kitaip – pataisyti arba pagerinti?

Pirmasis jspūdis

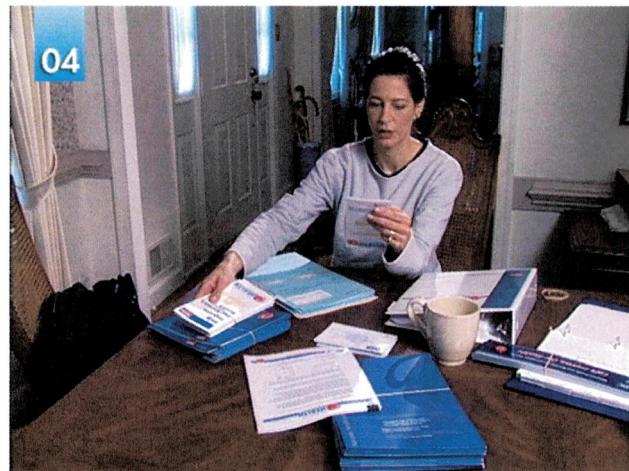
- Ką apklausos vykdytojas daro neteisingai?
- Ką pasiūlytumėte daryti kitaip – pataisyti arba pagerinti?

Pirmasis jspūdis

- Ką apklausos vykdytojas daro neteisingai?
- Ką pasiūlytumėte daryti kitaip – pataisyti arba pagerinti?

Pirmasis jspūdis

- Ką apklausos vykdytojas daro neteisingai?
- Ką pasiūlytumėte daryti kitaip – pataisyti arba pagerinti?

Pirmasis jspūdis

- Ką apklausos vykdytojas daro neteisingai?
- Ką pasiūlytumėte daryti kitaip – pataisyti arba pagerinti?

Pirmasis įspūdis

- Ką apklausos vykdytojas daro neteisingai?
- Ką pasiūlytumėte daryti kitaip – pataisyti arba pagerinti?

Respondento įtikinimas

» » » » 20

Bendradarbiavimas su respondentais

- Kiekvienas kontaktas su respondentu yra specifinės individualios derybos dėl laiko ir pastangų.
- Respondento klausimai, susirūpinimas, dvejonė ar net nenoras gali būti geras ženklas. **Klausimai reiškia, kad respondentui yra įdomu.**

» » » » 21

Nesutinkantys dalyvauti respondentai

- Išklausykite, leiskite respondentui kalbėti - pabandykite suprasti labiausiai jį neraminantį klausimą
- Kitais žodžiais, perfrazuodami pakartokite tai, ką respondentas jums sakė. Parodykite, kad supratote, ką jie kalba
- Būkite empatiški, pasistenkite nuoširdžiai suprasti. Galite sakyti „Suprantu, ką sakote.“

» » » » 22

Pagrindinės priežastys, kodėl respondentai atsisako dalyvauti

» » » » 23

Pagrindinės priežastys, kodėl respondentai atsisako dalyvauti

- Neužtikrintumas / neaiškumas dėl tyrimo tikslų
- Nerimas dėl laiko / pastangų (per ilgas klausimynas, per daug reikalauja pastangų)
- „Kodėl aš?“
- Susidomėjimo trūkumas, abejingumas
- Nerimas dėl konfidentialumo ar privatumo
- Skeptiškumas / priešiškumas valdžiai
- Savanoriškas dalyvavimas - turiu teisę atsisakyti
- Nerimas dėl saugumo

» » » » 24

Nerimas / neaišumas dėl tyrimo tikslų

trumpai paminėkite kurį nors unikalų ir svarbų PIAAC tyrimo bruožą:

- Didžiausia kada nors vykdyta tarptautinė suaugusiųjų apklausa.
- Tyrimo rezultatai formuos respondento ir kitų Lietuvos gyventojų **mokymosi galimybes** sėkmingam dalyvavimui šiuolaikinėje visuomenėje ir ekonomikoje, **informacija bus naudojama rengiant įvairias mokymo programas**, kad suaugę žmonės sėkmingai dalyvautų šiuolaikinėje visuomenėje ir ekonomikoje
- Tyrimas padės suprasti, kaip sekasi Lietuvos suaugusiems gyventojams, lyginant su kitomis šalimis.
- Jūsų **dalyvavimas** tyime – tai paslauga Lietuvos žmonėms, nes remiantis šia informacija **bus priimami sprendimai**, kurie paveiks mus visus.

» » » » 25

Nerimas dėl laiko / pastangų

- Gali būti, kad prašote respondentų dalyvauti PIAAC tyime **netinkamu metu**: galbūt tą dieną jie turi kitų įsipareigojimų ar planų >>> Būkite lankstus ir **pasiūlykite keletą galimų apsilankymo laikų - prisiderinkite prie respondentų laiko ir galimybių**.
- **Tiksliai susitarkite**, kada ir kokių metų vėl atvyksite.
- Nesupainiokite netinkamo laiko su galutiniu atsisakymu dalyvauti
- Patikrinkite, kad **respondentų nuomone, klausimai yra įdomūs**. Galite pateikti kelis klausimų pavyzdžius.

» » » » 26

„Kodėl aš?“

galite sakyti:

- naudodami mokslinius statistinius metodus, atsitiktine tvarka **atrinkome asmenis, galinčius atstovauti Lietuvos gyventojus**
- Iš visų Lietuvos adresų atsitiktiniu būdu buvo išrinktas jūsų adresas. **Jei jūs nedalyvausite tyrimė, informacija apie žmones, gyvenančius Lietuvoje, gali būti netiksli arba nepilna.**

» » » » 27

Susidomėjimo trūkumas

- **Paaiškinkite, koks svarbus jų dalyvavimas - ir asmeniškai, ir visai Lietuvai.**
- **Trumpai paminėkite kurį nors unikalų ir svarbų PIAAC tyrimo bruožą**
- **Priminkite apie atlygi**
- **Paminėkite, kad daugumai kitų dalyvių tyrimo klausimai ir pratimai buvo labai įdomūs**

» » » » 28

Nerimas dėl saugumo

- Visuomet **parodykite apklausos vykdytojo pažymėjimą** ir kitą **tyrimo medžiagą**, nurodykite tyrimo telefono numerį arba tyrimo svetainės adresą – tai **padės respondentui įsitikinti, kad vykdote teisétą tyrimą** ir nekeliate jiems grėsmės
- **Galite pasiūlyti apklausą atlikti ne namuose** (pavyzdžiu, respondento darbovietėje ar bibliotekoje), **jei tai sumažintų nerimą dėl saugumo.**
- Jei respondentas jaučiasi nepatogiai būdamas vienas – **pasiūlykite grįžti kitą kartą, kai namuose bus dar koks nors kitas žmogus.**

» » » » 29

Nerimas dėl konfidentialumo ar privatumo

- Paaškinkite, kad **surinkti duomenys yra apibendrinami, todėl nei vieną asmuo negalės būti identifikuojamas.** Pabrėžkite, kad **visa informacija yra konfenciali.**
- Pasistenkite nuraminti respondentus, kad **skelbiant rezultatus, jų vardai ar asmeninė informacija nebus susieti su duomenimis.**
- Akcentuokite, kad **kiekvienas tyrime dirbantis žmogus pasirašo konfidentialumo pasižadėjimą, įpareigojantį užtikrinti visišką respondento pateiktos informacijos konfidentialumą;**

» » » » 30

Skeptišumas / priešišumas valdžiai

- Priminkite, kad **tyrimas tarptautinis – jo duomenys reprezentuoja ne politikus, o Lietuvos žmones kitų šalių gyventojų kontekste**
- Šio tyrimo metu **surinkta informacija leis valdžiai geriau paskirstyti resursus būtinoms ir efektyvioms švietimo ir mokymo programoms. Dalyvaudami tyrime, jūs prisidedate prie planavimo**, kaip ateityje valdžia naudos jūsų mokesčius

» » » » 31

Savanoriškas dalyvavimas

- **Kvietimas ir raginimas dalyvauti tyrime turi būti draugiškas**, galite sakyti: "mes jus kviečiame prisijungti prie tūkstančių kitų Lietuvos gyventojų, dalyvaujančių PIAAC tyrime..."
- Aiškiai **pristatykite dalyvavimą tyrime kaip savanorišką visuomeninę veiklą** - dalyvavimas tyrime yra savanoriška veikla, kuri **naudinga visiems Lietuvos žmonėms**
- Savanorystės idėja kai kuriems žmonėms gali būti motyvuojančiu faktoriumi - mintis, kad **dalyvaudami tyrime respondentai galės pasitarnauti bendruomenei ir šalies gerovei**, yra reikšmingas atlygis

» » » » 32

PRAKTINĖ UŽDUOTIS: Respondento įtikinimas

» » » » 33

„Gal galite gauti informaciją kokiu nors kitu būdu?“

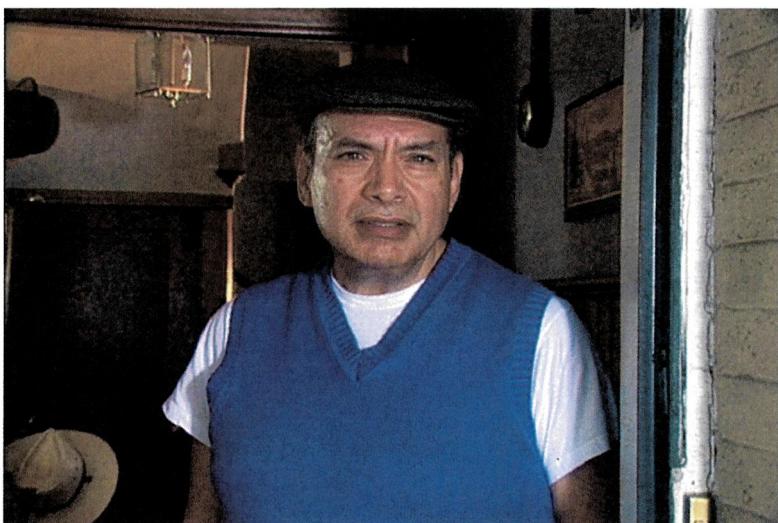
» » » » 34

„Dabar netinkamas momentas.”

» » » » 35

„Nenoriu, kad kas nors kištusi į mano reikalus.”

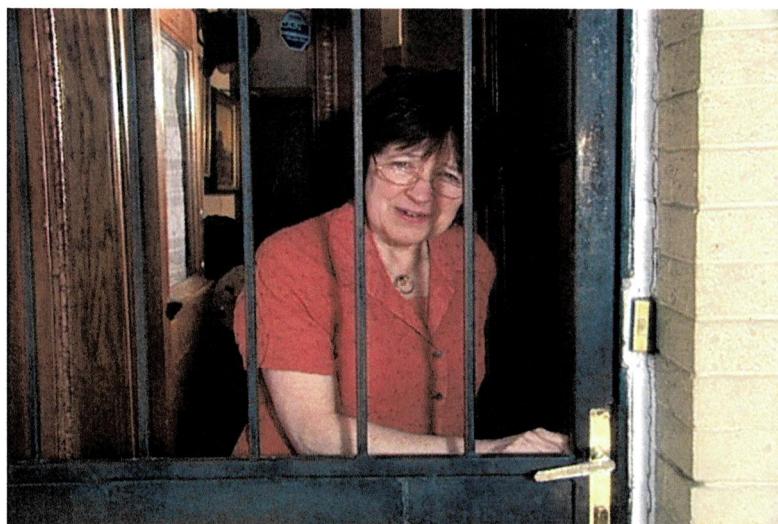
» » » » 36

„Esu girdėjus apie pavogtus duomenis – iš kur galiu žinoti,
kad informacija tikrai bus konfidenciali?”

» » » » 37

„Neatidarau durų nepažystamiems”

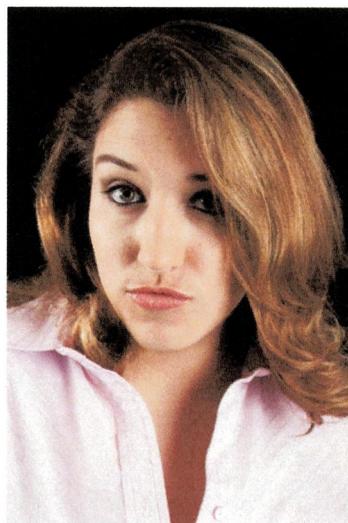
» » » » 38

„Manės tai tikrai nedomina!”

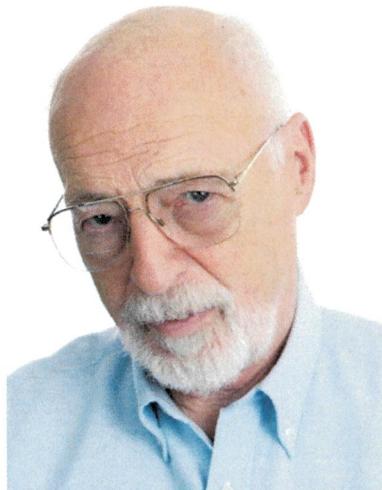
» » » » 39

„Ar čia testas?”

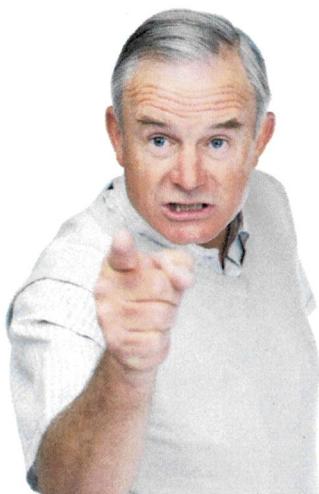
» » » » 40

„Kokia man iš to nauda?”

» » » » 41

„Ir vėl švaistomi mano mokesčiai!”

» » » » 42

„Ar man tikrai reikia tai daryti?”

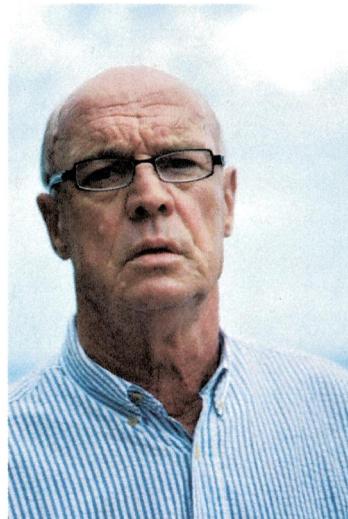
» » » » 43

„Kas naudos šiuos duomenis?”

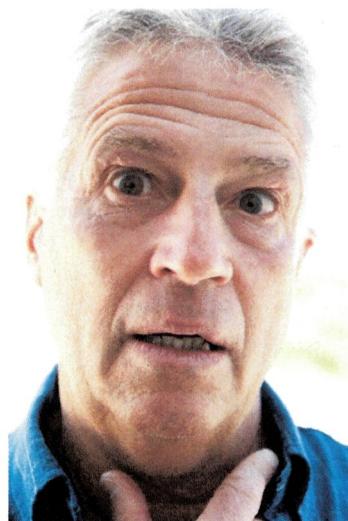
» » » » 44

„Nelabai moku naudotis kompiuteriu.”

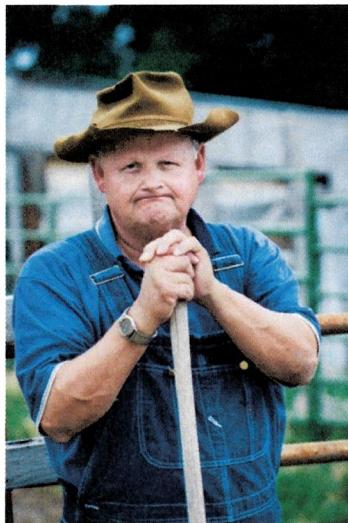
» » » » 45

„Tikrai per ilgai!”

» » » » 46

„Nesu labai išsilavinęs”

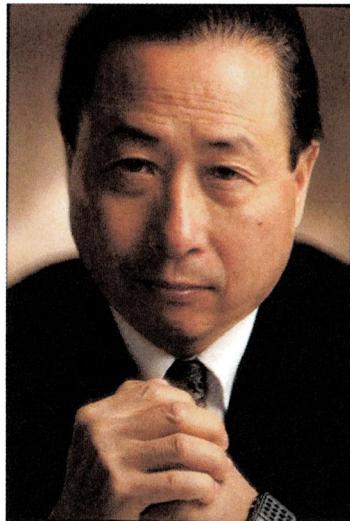
» » » » 47

„Šjvakar atvažiuos sūnus, jis galės jums padėti”

» » » » 48

„Bet aš turiu daktaro laipsnį”

» » » » 49

„Aš negaliu jūsų įsileisti”

» » » » 50

„Kaip man žinoti, kad čia ne apgaulė?“

» » » » 51

PRAKTINĖ UŽDUOTIS: laiko valdymas

» » » » 52

Ką jūs darytumėte?

- Scenarijus #1 Atvykstate apklausti panelės Bronės ir pamatote, kad svetainėje susirinkę daug žmonių – visi jie susidomėjė žiūri televizoriu. Ji pakviečia jus prisesti ir pasiūlo spragintų kukurūzų.

» » » » 53

Ką jūs darytumėte?

- Scenarijus #2 Ponas Marius labai laukė jūsų vizito. Jam klausimai pasirodo be galo įdomūs ir jis ima pasakoti ilgus anekdotus bei dalinasi savo mintimis.

» » » » 54

Ką jūs darytumėte?

- Scenarijus #3 Ponia Henrieta – vieniša vyresnio amžiaus moteris, prieš pradedant apklausą pasiūlo kartu papietauti ir peržiūrėti jos anūkų nuotraukas.

» » » » 55

Ką jūs darytumėte?

- Scenarijus #4 Ponas Linas į kiekvieną klausimą atsako apgalvotai, tačiau yra nuolat klausinėja, ar jūs sutinkate su jo nuomone, ar ne.

» » » » 56

Ką jūs darytumėte?

- Scenarijus #5 Panelė Sonata yra labai užsidegusi! Ji turi namų verslą, pardavinėja makiažo priemones ir nekantrauja jums apie tai papasakoti! Taip pat pasiteirauja, ar norėtumėte nemokamos veido procedūros.

» » » » 57

Ką jūs darytumėte?

- Scenarijus #6 Ponas Mindaugas gailisi, jog ne jis, o jo žmona Katerina buvo atrinkta dalyvauti apklausoje. Jis nuolat patarinėja Katerinai, kaip atsakyti į klausimus.

» » » » 58

Ką jūs darytumėte?

- Scenarijus #7 Pildant klausimyną, panelė Nora papasakoja jums, kad ką tik prarado darbą ir nežino, kaip toliau daryti ir kaip susimokėti nuomą. Ji paklausia, ką jūs darytumėte jos vietoje.

» » » » 59